

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI CIVILI
IMHALLEF ONOR. MIRIAM HAYMAN LL.D.

Rikors Guramentat Nru: 843/2015 MH

Illum, 17 ta' Jannar 2018

Bank of Valletta p.l.c. (C2833)

Vs

1. Avukat Dr. Patrick Valentino LL.D. u P.L. Jean Pierre Busuttil, nominati permezz ta' digriet tat-28 ta' Marzu 2012 bhala Kuraturi Deputati sabiex jirraprezentaw lill-assenti Michele Belfiore (K.I. numru 28669(A), u

2. Dr. Joseph Ellis LL.D. u P.L. Jolene Pace Ciscaldi nominati b'digriet ta' 1 ta' Ottubru, 2015 bhala kuraturi deputati biex jirraprezentaw lil assenti Angela Galata (K.I. numru 28847 (A).

Il-Qorti:

Rat **ir-rikors guramentat** ta' Bank of Valletta p.l.c. (C 2833) datat 7 ta' Settembru, 2015¹ fejn gie premiss illi;

“Illi bit-termini u kundizzjonijiet imsemmija f'tlett kuntratti, wiehed minnhom maghmul fl-atti tan-Nutar Dr. Marco Burlo` datat 14 ta' Novembru 2000 (Dok. “A”) u tnejn ohra maghmula fl-atti tan-Nutar Dr. Joseph Vassallo-Agius datati 24 ta' Gunju 2003 (Dok. “B”) u 4 ta' Settembru 2003 (Dok. “C”), kif ukoll permezz ta' skrittura privata datata 16 ta' Lulju 2003 (Dok. “D”) is-socjeta' attrici ikkoncediet facilitajiet bankarji lil Michele Belfiore u Angela Galata;

---

¹ Fol 1

Illi s-socjeta' attrici tinsab kreditrici tal-konvenuti Michele Belfiore u Angela Galata fis-somma ta' mija u erbgha u tmenin elf u seba' mitt Ewro u tnejn u tmenin centezmu (€184,700.82) bilanc ghad-debitu fil-"Loan Accounts" ta' Michele Belfiore u Angela Galata mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok. "E1 sa E6", Dok. "F1 sa F5" u Dok "G1 sa G6") flimkien ma' l-imghax ulterjuri mid-19 ta' Mejju 2015 sad-data ta' l-effettiv pagament;

Illi seh'hew wahda jew aktar mill-grajjiet imsemmija fil-kuntratti u skrittura fuq imsemmija (u hawn ezibit bhala Dokumenti "A", "B", "C" u "D"); partikolarment imma mhux esklussivament, billi l-konvenuti:

- a. naqsu milli jhallsu l-pagamenti dovuti lis-soċjetà mittenti kif stipulat fl-imsemmija kuntratti u skrittura (b) kienu inadempjenti f'obbligi oħra minnhom assunti fl-istess kuntratti u skrittura sopraindikati, u/jew, (ċ) hemm bidliet materjali fiċ-ċirkostanzi tal-istess konvenuti li jipperikolaw jew jaffettwaw ħażin il-possibilità tal-ħlas lura tal-imsemmi debitu dovut lis-soċjetà attrici.*

Illi l-attur nomine jaf bil-fatti fuq imsemmija personalment.

Illi l-konvenuti gew interpellati permezz ta' ittra ufficjali datata 18 ta' Novembru 2009 li kopja tagħha qed tigi hawn ezibita u mmarkata Dok. "H", sabiex jithallas id-dejn fuq imsemmi, izda dan baqghu inadempjenti u ghal din ir-raguni kellha ssir din il-kawza.

Ghaldaqstant, wara li jsiru d-dikjarazzjonijiet necessarji u li jinghataw il-provvedimenti opportuni, jghid il-konvenut ghaliex m'Ghandhiex Din il-Qorti

Tilqa' t-talbiet tas-socjeta' attrici li qeghda hawn titlob li Din il-Qorti Joghghobha:

- 1. Tiddikjara u Tiddeciedi illi sehħew waħda jew aktar mill-ġrajjet imsemmija fil-kuntratti u skrittura fuq imsemmija (u hawn eżibiti bħala Dokumenti "A", "B", "C", u "D") partikolarment imma mhux esklussivament, billi l-konvenuti (a) naqsu milli jħallasu l-pagamenti dovuti lis-soċjetà mittenti kif stipulat fl-imsemmija kuntratti u skrittura (b) kienu inadempjenti f'obbligi oħra minnhom assunti fl-istess kuntratti u skrittura sopraindikati u/jew, (c) hemm bidliet materjali fiċ-ċirkostanzi tal-istess konvenuti li jipperikolaw jew jaffettwaw hażin il-possibilità tal-ħlas lura tal-imsemmi debitu dovut lis-soċjetà attrici,*
- 2. Tikkundanna lill-Avukat Dr. Patrick Valentino LL.D. u P.L. Jean Pierre Busuttil, nominati permezz ta' digriet tat-28 ta' Marzu 2012 bhala Kuraturi Deputati sabiex jirrapprezentaw lill-assenti Michele Belfiore u lill-kuraturi deputati nominati sabiex jirrapprezentaw lill-assenti Angela Galata jhallsu lis-socjeta' attrici is-somma ta' mija u erbgha u tmenin elf u seba' mitt Ewro u tnejn u tmenin centezmu (€184,700.82) bilanc ghad-debitu fil-"Loan Accounts" ta' Michele Belfiore u Angela Galata mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok. "E1 sa E6", Dok. "F1 sa F5" u Dok "G1 sa G6") flimkien ma' l-imghax ulterjuri mid-19 ta' Mejju 2015 sad-data ta' l-effettiv pagament;;*

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-ittra ufficjali datata 18 ta' Novembru 2009 u tal-Mandat tta' Sekwestru li qed jigi pprezentat kontestwalment kontra l-konvenuti li huma ngunti minn issa sabiex jidhru ghas-subizzjoni."

Rat **id-digriet** taghha tat-30 ta' Ottubru, 2015.²

Rat **ir-Risposta guramentata** ta' Dr. Patrick Valentino u l-P.L. Jean Pierre Busutill noe³ fejn gie eccepiet minnhom illi:

“..ma humiex edotti mill-fatti tal-kawza pero kienu qed jirriservaw risposta guramentata ulterjuri u aktar xhieda eta u jekk jirnexilhom jottjenu aktar informazzjoni dwar il-kaz odjern”.

Rat **ir-risposta mahlufa** ta' Dr. Joseph Ellis u l-P.L. Jolene Pace Ciscaldi datata 3 ta' Dicembru, 2015 fejn ecceppew illi:

“ 1. Illi l-esponenti m'humiex edotti mill-fatti li taw lok ghal din il-kawza u ghaldaqstant, jirriservaw illi jdahhlu eccezzjonijiet ulterjuri fl-eventwalita' illi jkun hemm il-htiega.

2.Illi bla precudizzju ghas-suespost, is-socjeta' attrici trid taghti rendikont dettaljat tal-ammont realment dovut mill-konvenuti.

3.Illi bla precudizzju ghas-suespost, kwalunkwe ammont illi allegatament huwa dovut ai termini tad-dokument allegat mar-rikors promotur bhala Dok. “D” huwa preskritt ai termini tal-artiklu 2156 (e) u (f) tal-Kap.16.

4.Illi bla precudizzju ghas-seuspost, kwalinkwe imghax illi allegatament huwa dovut ai termini tad-dokumenti allegati mar-rikors promotur bhala huwa preskritt ai termini tal-artiklu 2156 (d) tal-Kap.16.

5.Salv eccezzjonijiet ulterjuri.”

---

² Fol 85

³ Fol 91

Ikkonsidrat

Illi din hija kawza avanzata mill-bank attur biex jigbor sommom indikati fir-rikors guramentat li permezz ta' kuntratti ghadda tramite varji facilitajiet bankarji lill-intimati u dan kif jidher mid-dokumenti esebiti ma' l-istess rikors guramentat minn Dok A sa Dok D.⁴

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet it-trattazzjonijiet.

Ikkonsidrat

Illi l-kuraturi deputati ghan-nom ta' Belfiore ressqu biss eccezzjoni wahda li ma kienux edotti mill-fatti. Minn naha l-ohra il-kuraturi deputati rapprezentanti lil Galata avanzaw ukoll l-eccezzjonijiet preliminari ta' preskrizzjoni kwinkwenali.

Illi in sostenn ta' l-eccezzjonijiet mressqa mill-kuraturi ta' Angela Galata, dawk mahsuba taht l-artikolu 2156 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, Dr. Joseph Ellis noe. iddikjara lli in kwantu ma kellux mezz kif seta jikkomunika ma' Angela Galata, fir-rigward tat-tielet u r-raba' eccezzjonijiet kien qieghed jistrieħ fuq il-prova dokumentarja mressqa⁵, allura dawk ġia prodotti mar-rikors guramentat.

Da parti tieghu l-bank attur biex jirribatti l-istess eccezzjonijiet ghazel li jtella jixhed lil George Cassar White⁶ in rapprezentanza ta' l-istess bank illi xehed l-preskrizzjoni kwinkwenali tkissret ghaliex il-bank kien presenta ittra ufficjali fis-sena 2009 li pero skontu giet notifikata fis-sena 2012. Ghamel referenza ghad-dokument H ġia presentat mar-rikors guramentat.⁷ Xehed ukoll li l-*call in* ghal hlas saret fit-22 ta' Mejju, 2009. Qal ukoll li kien sar attentat ghal hlas anke billi kien mahsub li jinbiegh post pero l-istess konvenju kien waqa. Pero dwar dan ma ngabet ebda prova dokumentarja jew giet pruvata xi data fir-

---

⁴ Fol 5 sa fol 29

⁵ Fol 97 u fol 99

⁶ Fol 100

⁷ Fol 50 sa Fol 76

rigward. Oltre hekk zid fix-xhieda tieghu lli ma kien sar ebda tip ta' pagament tas-somma dovuta.⁸

Dwar l-ittra ufficjali msemija jirrizulta wkoll, u dan fuq intervent ta' Dr. Joseph Ellis, li l-istess Cassar White xehed illi Angela Galata kienet assenti minn Malta u allura qatt ma giet notifikata bl-ittra ufficjali li ghalija kien qed jaghmel referenza x-xhud li allura skontu interrompiet t-terminu prekrittiv. Tant li l-istess avukat *qua* deputat kuratur ghamel referenza ghal hatra hekk tieghu li saret fl-1 ta' Ottubru, 2015, dejjem fl-atti ta' l-istess ittra ufficjali 4146/09⁹. Il-konklussjoni hawn hi li Galata giet allura notifikata bl-istess ittra ufficjali biss wara din l-ahhar data msemija.

Illi kif jidher mid-dokumenti esebiti mar-rikors in ezami d-debiti gew kuntrattati fl-14 ta' Novembru, 2000, tnejn fl-24 ta' Gunju, 2003 u iehor fis-16 ta' Lulju, 2003. Il-preskrizzjoni nvokata hija dik kwinkwennali. Il-bank attur presenta wkoll l-*istatements* tal-bilanc dovut fuq kull facilita' minnu koncessa. Ma ngabet pero ebda prova ohra da parti tad-deputat kuraturi ghan nom ta' Galata li turi li l-perjodu msemmi ta' hames snin ma giex b'xi mod interrott dejjem fil-konfront ta' Galata stante li kienet hi biss li tresqet din l-eccezzjoni. Jirrizulta ukoll minn ezami ta' l-*istatements* presentati mill-bank, illi l-debituri affettaw varji depositi fil-kontijiet relattivi li certament jammonta gal rikonoxximent tad-debitu nnifsu.

B'mossa ohra tal-bank li ghalija rregistra **oggezzjoni Dr. Joseph Ellis fl-istess xhieda tieghu**¹⁰, il-kuraturi deputati rappresentanti lil Angela Galata gew mitluba jixhdu ai termini ta' l-artikolu 2160 tal-Kap 16, cioe gie differit lilhom hekk imsejjah gurament decisorju¹¹, fejn it-tnejn wieghbu illi ma kienux edotti

⁸ Rat ukoll l-affidavit ta' rrepresentant tgal-bank Johana Bartolo a fol 89.

⁹⁹ Fol 73

¹⁰ Fol 113. **Dr. Ellis noe. insita lil guriprudenza nostrana kienet tistabilixxi lil gurament decisorio ma setax jigi defferit lil deputat kuratur.**

¹¹ Fol 112 et seq

mill-fatti allura ma setghux jwiegbu kienux debituri nominee tal-bank ai terminu ta' l-istess artikolu.

Ikkonsidrat

Illi fit-trattazzjoni tieghu l-abbli avukat difensur tal-bank attur tratta zewg linji solevati biex jilqa ghall-eccezzjoni ta' preskrizzjoni, ssottometta d-dubju tieghu kemm kuratur deputat seta jressaq tali eccezzjoni meta ma kienx edott mill-fatti u dana meta huma stess issolevaw li ma setghux jixhdu fuq hekk u hekk xehdu. Zid li dan kien qed ighidu wkoll fid-dawl ta' l-emendi ricenti¹² li saru fl-istitut tal-gurament decisorju illi ma kienx aktar bizzejjed li debitur jitla jixhed li ma kienx debitur imma issa wkoll tassativament kien mehtieg minnu li jaghti ragunijiet ghala jqies lilu nnifsu li ma kienx debitur¹³.

Hija l-fehma ta' din il-Qorti lil partijiet ma ghamlux distinzjoni cara bejn il-gurament decisorju kif nafuh qabel l-emendi tas-sena 2017 u dak kif illum riless fl-artikolu 2160 b'sahha ta' l-emendi msemmija.

Fid-decizzjoni tal-Qorti ta' l-Appell fl-ismijiet **Casapinta Design Group Ltd vs Dr. Tonio Azzopardi noe.** decizzjoni **moghtija ferm qabel l-emendi diskussi** inghad-¹⁴

“Il-Qorti tislet rilessjoni fuq dan il-punt mill-kazijiet fejn kuratur bhal dan jeccepixxi l-preskrizzjoni. Jinsab pacifikament assodat, almenu sa mis-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell, sede Civile, tas-17 ta' Gunju 1881 fil-kawza flismijiet “Dr. Francesco Sammut nomine -vs- Dr. Giuseppe Rocco Peralta nomine et”,

---

¹²l.2017

¹³ 2160(3) tal-Kap 16

¹⁴ Appell civili numru 2206/2003/1 deciza fl-20 ta' April, 2005

(Vol. IX p 459), illi lil kuratur ma jistax jigi defirit il-gurament anke jekk jeccepixxi l-preskrizzjoni. Dan għall-motiv illi “se questo è un curatore d’ ufficio è ignaro dei fatti, non può ne affermare ne negare” (“Fto. Calleja et -vs- Ant. Mangion nomine”, Appell Civili, 22 ta’ Frar 1892 a Vol. XIII p 112). Kif ulterjorment enuncjat, “il provvedimento voluto dall’ attore di deferire il giuramento ai curatori da prestarsi in nome e dietro istruzione del debitore non sarebbe conducente al fine voluto dalla legge che è quello di rimettersi alla coscienza del debitore vincolata dal giuramento; di fatti il debitore non sarebbe in tal caso astratto da alcun vincolo di coscienza e i curatori di un fatto non proprio non potrebbero giurare che sulla fede altrui per cui lo scopo della legge sarebbe frustrato” - “ Carlo Farrugia Satariano -vs- Dr. Gius. Frendo Azzopardi et”, Qorti Civili, Prim’ Awla, 8 ta’ Jannar 1920 (Vol. XXIV P II p 97); “

Jemmergu cari zewg punti saljenti minn dan riprodott;

1. Illi l-kuraturi deputati jistghu jaghtu dawn l-eccezzjonijiet ta’ preskrizzjoni.
2. Illi ma SETAX pero jigi defirit lilhom il-gurament decisorio li jistrieħ unikament fuq il-kuxxjenza u l-konoxxjenza ta’ l-allegat debitur propju.

Hawn pero jinhtieg isir punt iehor li jemmergi llum mill-emendi¹⁵ Ili saru fl-istitut tal-gurament decisorio u cioe dawk kif provduti fis-sub inciz wiehed ta’ l-istess artikolu 2160 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta. Llum dan is-sub-inciz gie emendat fis-sens li min qieghed jressaq eccezzjoni ta’ preskrizzjoni irid **minn jeddu** u mhux fuq talba ta’ l-attur, kif fil-vera natura tieghu hu saput il-gurament decisorio, jistqarr u jixhed li mhuwiex debitur jew li ma jiftakkarx

---

¹⁵ Att I tas-sena 2017.

jekk il-haga gietx mhallsa. Isegwi allura lli lanqas m'ghadu jista jigi sollevat li ma jistax jigi defirrit il-gurament decisorio lil deputat kuratur, ghaliex issa dan darba li ghazel il-linja ta' preskrizzjoni bhala difiza, irid tassativament **minn jeddu** jitla u jistqarr dak miltlub minnu *ex lege*. Mela kull kuratur deputat jista jissolva tali eccezzjoni pero jinhtieglu illi jkun ben ighammar bl-informazzjoni li trid minnu l-ligi biex jkun jista jsostni l-eccezzjoni minnu mressqa. Lanqas ghalhekk ma baqa l-kaz llum li wiehed jitkellem fuq gurament defirrit lil debitur ghaliex biex id-debitur issostni b'success l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni kwinkwenali waqa fuqu l-piz li jaghti dan il-gurament, m'ghadux il-kaz fejn l-attur jistrieħ fuq il-kuxxjenza tad-debitur, fin-nuqqas l-eccezzjoni mressqa ma ssibx success.

1. **Maghmula dawn il-konstatazzjonijiet taqta u tiddecidi billi tichad l-eccezzjonijiet kollha mressqa u tilqa fl-intier tagħhom it-talbiet tal-bank attur b'dan illi qeghda tiddikjara u tiddecidi illi sehħew wahda jew aktar mill-ġrajjet imsemmija fil-kuntratti u skrittura fuq imsemmija (u hawn eżibiti bhala Dokumenti "A", "B", "C", u "D") partikolarment imma mhux esklussivament, billi l-konvenuti (a) naqsu milli jhallasu l-pagamenti dovuti lis-soċjetà mittenti kif stipulat fl-imsemmija kuntratti u skrittura (b) kienu inadempjenti f'obbligati ohra minnhom assunti fl-istess kuntratti u skrittura sopraindikati u/jew, (c) hemm bidliet materjali fiċ-ċirkostanzi tal-istess konvenuti li jipperikolaw jew jaffettwaw hażin il-possibilità tal-hlas lura tal-imsemmi debitu dovut lis-soċjetà attriċi,**
2. **Tikkundanna lill-Avukat Dr. Patrick Valentino LL.D. u P.L. Jean Pierre Busuttil, nominati permezz ta' digriet tat-28 ta' Marzu 2012 bhala Kuraturi Deputati sabiex jirraprezentaw lill-assenti Michele Belfiore u lill-Avukat Dr. Joseph Ellis u lil P.L. Jolene Pace Ciscaldi**

kuraturi deputati nominati b'digriet ta' 1 ta' Ottubru, 2015, sabiex jirrapprezentaw lill-assenti Angela Galata jhallsu lis-socjeta' attrici is-somma ta' mija u erbgha u tmenin elf u seba' mitt Ewro u tnejn u tmenin centezmu (€184,700.82) bilanc ghad-debitu fil-"Loan Accounts" ta' Michele Belfiore u Angela Galata mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok. "E1 sa E6", Dok. "F1 sa F5" u Dok "G1 sa G6") flimkien ma' l-imghax ulterjuri mid-19 ta' Mejju 2015 sad-data ta' l-effettiv pagament;

I-ispejjez tal-kawza a karigu ta' l-intimati ugwalment bejniethom

Imhalled Miriam Hayman.

**Kristie Xuereb
Dep. Reg**